

Vanajavesikeskus

Vuosiraportti 2024

Vanajavesisäätiön hallitus 13.2. 2025

Vanajavesisäätiön perustajat

Janakkala

Päyhteistyökumppanit

Kuntarahoittajat

Janakkala

Loppi

RIIHIMÄKI

Hollola

HAUSJÄRVI

KÄRKÖLÄ

hattula

Työntäyteinen vuosi 2024

- **Kuntarahoituksen kasvu vakautti taloutta.** Kuntarahoituksen määrä on kriittisen tärkeä tekijä Vanajavesikeskuksen toiminnan mahdollistajana. Kuntarahoitusta kasvatettiin kesken 2022-2025 yhteistyökauden neuvottelemalla kuntien kanssa korotuksista vuosille 2024 ja 2025. Ydinkunnista, eli Vanajaveden rannalla sijaitsevista kunnista erityisesti Valkeakosken mutta myös Hattulan ja Janakkalan kuntarahoituksen nostopäätökset toivat merkittävän lisän perusrahoitukseen. Vesistön latva-alueilla sijaitsevista kunnista Hollola ja Hausjärvi korottivat rahoitusosuuttaan. Loppuvuonna 2024 koettiin kuitenkin myös takaisku, kun Akaa ilmoitti jättäytyvänsä pois Vanajavesityöstä vuodeksi 2025.
- **Hyytelösammaleläin** työllisti edelleen: eläin on levinnyt Vanajavedellä nopeaan tahtiin ylävirtaan ja sitä tavattiin Hämeenlinnan ja Hattulan rannoilla enemmän kuin Lempäälässä ja Valkeakoskella.
- **Kuudelle uudelle hankkeelle saatiin myönteiset rahoituspäätökset.** Uusien hankkeiden budjettien yhteenlaskettu summa on 522 000 euroa. Vuoden päättyessä Vanajavesikeskuksen hankesalkussa oli 13 erikokoista hanketta, joiden yhteenlaskettu budjetti oli noin 1,2 M€. Tästä 18,7 % on Vanajavesikeskuksen omarahoitusta eli kuntarahoitusta ja pääyhteistyökumppaneiden myöntämää rahoitusta. Yksi uusista hankkeista on isosorsimon torjuntaan kohdistettu, eduskunnan lisämäärärahalta toimiva hanke, johon liittyvää tiedotusta toteutettiin Vanajavesikeskuksen toiminta-alueella laajasti.
- **Vanajavesikeskus innosti omaehtoiseen vesien hoitoon sekä isosorsimon poistoon jakamalla perinteisen 20 000 € vesienhoitoavustuksen lisäksi 20 000 € isosorsimon poistohankkeisiin.** Tämän mahdollisti eduskunnasta isosorsimon poistoon vuosille 2024-2026 saatu lisämääräraha. Tällä kertaa hakemuksia yleiseen vesienhoitoon vastaanotettiin 37 ja isosorsimon poistoon 10 kappaletta. Kaikille hakijoille voitiin jakaa avustus.
- **Eduskunnan ”joululahjaraaha” 2024.** Joulukuussa Vanajavesikeskus sai tiedon, että eduskunnan valtiovarainvaliokunta oli antanut 100 000 euroa käytettäväksi Lopen Nummistenmyllyn padon muutostöihin ja mahdollisesti muihin vesienhoitotöihin. Kalojen vaellusesteet on poistettava yksitellen, ja Nummistenmyllyn padon muutos tulee osaltaan avaamaan vaellusreittiä Kesijärveltä ylöspäin.
- **Taloustyöryhmä** auttoi ja ”sparrasi” Vanajavesikeskuksen tiimiä talouteen liittyvissä asioissa. Taloustyöryhmässä on edustaja OP Hämeestä, Hämeen yrittäjiltä ja Hämeen liitosta. Talousosaamiseen liittyvä apu on tarpeen organisaatiossa, jossa asiantuntemus keskittyy lähinnä biologiaan ja kasvatusta ja luonnonvara-alaan.

Kannen kuvassa varis kokeilee Sääksmäen sillan kannattimia, kuvaaja Suvi Mäkelä

VUODEN 2024 AIKAANSAANNOKSIA

PERUSRAHOITUS LUO POHJAN TOIMINNALLE

Vanajaveden alueen 11 kuntaa: **Hämeenlinna, Hattula, Janakkala, Valkeakoski, Lempäälä, Riihimäki, Hausjärvi, Loppi, Tammela, Kärkölä ja Hollola** ovat rahoittajina mukana Vanajavesi-yhteistyössä. Vuoden 2024 lopussa Akaa ilmoitti jäävänsä pois Vanajavesi-yhteistyöstä vuoden 2025 alussa.

Vanajavesikeskuksen pääyhteistyökumppanit kaudella 2022–2025 ovat **OP Häme, Hämeen Sanomat, Tervakoski Oy, delfortgroup AG, Hämeenlinnan Osuusmeijeri, HS-Vesi, HAMK, Koulutuskeskus Tavastia** sekä **Osuuskauppa Hämeenmaa**

Vanajavesikeskuksen vapaamuotoinen taloustyöryhmä on ollut mukana seuraavan rahoituskauden 2026–2029 suunnittelussa. Taloustyöryhmään ovat kuuluneet Mika Helin (OP Häme), Marko Ahtiainen (Hämeen Yrittäjät), Toni K. Laine (Hämeen liitto). Säätiön hallituksesta työryhmän toimintaan ovat osallistuneet puheenjohtaja Kimmo Kahilainen ja Kalevi Lauronen.

Vesienhoidon ja vesistöviestinnän työt vuonna 2024

- Aloitettiin koko Vanajavesikeskuksen toimialueen kattava kolmivuotinen isosorsimon poistohanke, jonka rahoitus tulee eduskunnan valtiovarainvaliokunnan lisämäärärahasta. Isosorsimohankkeessa toteutettiin neuvontaa ja viestintää sekä jaettiin avustuksia isosorsimon torjuntaan.
- Valmisteltiin Teuronjoen ja Puujoen kalateiden lupien hakua Hollolan ja Hausjärven kuntien kanssa
- Käynnistettiin vesistö- ja ilmastoviisaan metsätalouden neuvontahanke yhdessä Suomen metsäkeskuksen ja Vesijärvisäätiön kanssa.
- Käsiteltiin ja raportoitiin mittavia vedenlaatuaineistoja osana Evon pikkujärvien ja Lammin Pääjärven pitkäaikais seurannan synteessin raportointihanketta.
- Selviteltiin vesikasvillisuusaineistojen käsittelymahdollisuuksia osana Sätkin-hanketta. Kartoitettiin Tuuloksen Oksjärven, Hauhon Kotkijärven, Kankaistenjärven sekä Tammelan Kuivajärven Joensuu-lahden vesikasvillisuus.
- VIIVI-hankkeen avulla käynnistyi neljä kunnostushanketta. Lisäksi hankkeessa järjestettiin kolmet kunnostustalkoot, isosorsimon biohiilinäytös sekä vesistöilta. Yhteistyössä suojeluyhdistysten kanssa kartoitettiin kaikki Tammelan laskeutusaltaat.

Monimuotoisuuden ja maisemanhoitoon liittyvät työt

- Käynnistettiin kolmas järjestö-Helmi-hanke Iloiset linnut rannoille III, jonka myötä perustetaan nautalaidun Hausjärven Ansionjärven rantaan.
- Raivattiin pusikkoa Hämeenlinnan Hattelmalanjärven luhdalta ja Hauhon Pappilanaron laitumelta.

Ympäristökasvatus, luontomatkailu ja lähikalan käytön edistäminen

- Järjestettiin kalankäsittelykurssseja, pilkkipäiviä ja vedentutkimustuokioita perheille ja koululaisille Kanta-Hämeessä.
- Järjestettiin kaksi erilaista vesistöaiheista toimintarastia Valkeakosken Vesistöviikon vesiensuojelupäivänä.
- Kehitimme Hämeenlinnan kaupungin kanssa Kestävän tulevaisuuden opinvirta -kokonaisuutta.

Avustuksia jaettiin

Eduskunnalta saadun lisärahoituksen myötä Vanajavesikeskus avasi ”normaalin” omaehtoisen vesienhoidon avustushaun lisäksi myös tarkasti isosorsimon poistoon kohdennetun avustushaun. Ensiksi mainittuun saatiin 37 hakemusta ja isosorsimon poistoon liittyviä avustushakemuksia vastaanotettiin 10. Molemmilla hakukierroksilla jaettavana oli 20 000 euron summa. Vaikka jaettava summa oli kaksinkertainen edellisvuosiin verrattuna, haettujen avustusten yhteissumma oli jälleen paljon suurempi kuin mitä voitiin myöntää. Kaikki hakemukset todettiin avustuskelpoisiksi.

Yhteistyötä & verkostoja vahvistettiin

Vanajavesikeskuksen laajat kumppanuusverkot toimivat hyvin. Kumppanit eri aloilla ja eri puolilla aluetta ovat ratkaisevan tärkeitä Vanajavesikeskuksen toiminnalle, sillä kaikki Vanajavesikeskuksen toimet tehdään yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Verkoston tärkeimmät tahot ovat kunnat, ELY-keskukset, Hämeen kalatalouskeskus, suojeluyhdistykset, tutkimus- ja oppilaitokset, maanviljelijät ja -omistajat, media sekä pääyhteistyökumppanit, jotka ovat sitoutuneet tukemaan Vanajavesikeskuksen toimintaa neljän vuoden ajan.

Osaaminen on arvokkainta

Vanajavesikeskuksen osaamisresurssit koostuvat Vanajavesikeskuksen tiimin resursseista sekä säätiön hallituksen jäsenten ja muiden avainhenkilöiden osaamisesta. Osaamista löytyy varsin hyvin kaikilta tärkeimmiltä osa-alueilta: vesienhoito, viestintä, hankehallinnointi ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Vanajavesikeskuksen asiantuntijoiden paikallistuntemuksesta on tullut valttikortti. Alueen kuntien ympäristöviranhaltijoista on vaihtunut niin monia, että monessa kunnassa Vanajavesikeskuksen asiantuntijat tuntevat kunnan järvet, joet ja toimijat paremmin kuin kunnan omat viranhaltijat tuntevat. Vain harvassa kunnassa on myöskään kokemusta vesistökuunnostusten käytännön toteuttamisesta. Siksi Vanajavesikeskus voi auttaa montaa kuntaa ja yhdistystä tehokkaasti.

Hankerahoituksen hankinnassa onnistuttiin

Kuudelle uudelle hankkeelle saatiin myönteiset rahoituspäätökset. Uusien hankkeiden budjettien yhteenlaskettu summa on 522 000 €. Vuoden päättyessä Vanajavesikeskuksen hankesalkussa oli 13 erikokoista hanketta, joiden yhteenlaskettu budjetti oli noin 1,2 M€. Tästä 18,7 % oli Vanajavesikeskuksen omarahoitusta eli kuntarahoitusta ja pääyhteistyökumppaneiden myöntämää rahoitusta.

Hankerahoituksen hankinta on jatkuvaa työtä. Alkuvuonna 2025 odotellaan rahoituspäätöstä yhdelle uudelle hankkeelle, ja kaksi hankehakemusta on valmisteluvaiheessa.

Toiminnan kriittiset mittarit ja vaikuttavuus

Vanajavesikeskus on vaikuttanut viime vuosina vahvasti Vanajaveden alueeseen:

- **vaikutus vesien tilaan:** tavoitteena vesien hyvä tila, myönteinen vaikutus paikallisesti ja alueellisesti. Koko vesistöalueen mittakaavassa vaikutus näkyy viiveellä, ilmastonmuutos hidastaa tavoitteiden saavuttamista
- **vaikutus luonnon monimuotoisuuteen:** vahva myönteinen vaikutus, Renkajoki on saatu kokonaan vapaaksi vaellusesteistä, tehdyt lukuisat lintuvesikunnostukset ovat vaikuttavia. Kaikki kunnostustoimet lisäävät monimuotoisuutta paikallisesti.

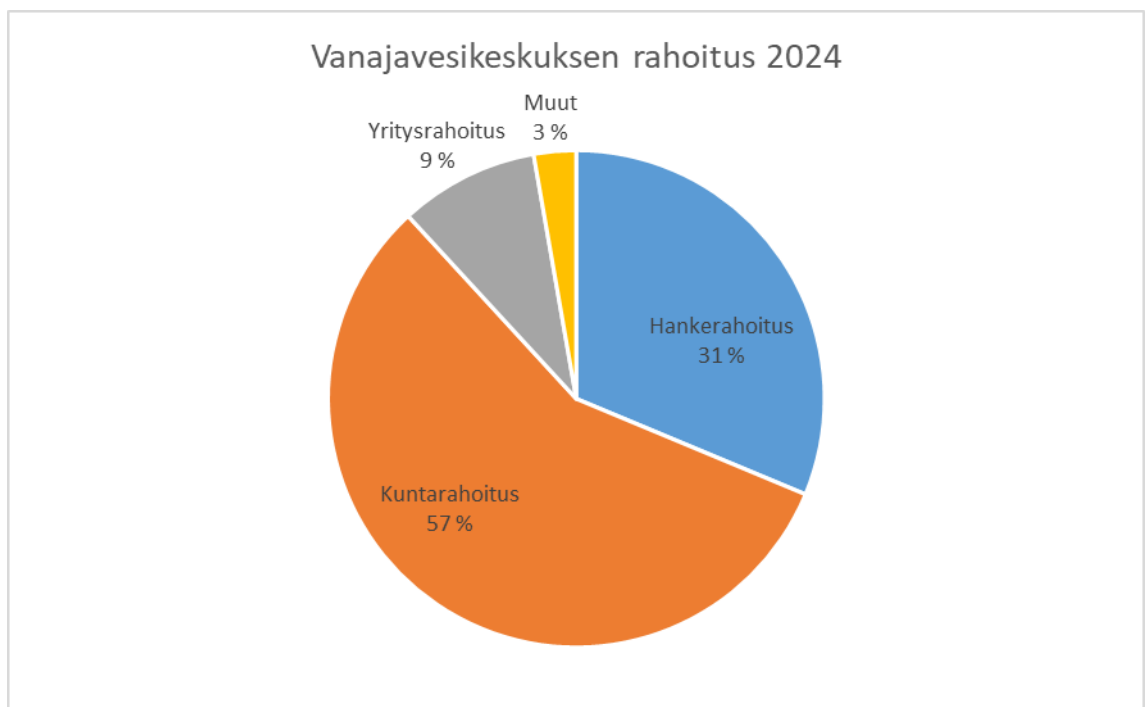
- **vaikutus ilmastonmuutokseen sopeutumiseen:** tehtävät toimet vähentävät ilmastonmuutoksen haitallisia vaikutuksia ja uusi tieto auttaa sopeutumistoimissa. Kun ehkäistään rehevöitymistä, hidastetaan samalla ranta-alueiden kasvihuonekaasupäästöjen kasvua sekä voidaan vähentää äärevien vesitilanteiden haittoja.
- **vaikutus virkistyskäyttöön:** virkistyskäyttörakenteita rakennettu, retkikohteita ja aktiviteetteja markkinoitu (mm. melonta- ja luistelureittien digitointi, järvisuunnistus, kalapaikkaopas).
- **vaikutus matkailuun:** hienot vesiluontokohteet ja –aktiviteetit aiempaa paremmin löydettävissä (monipuolinen markkinointimateriaali kaikkien käytössä, kansainvälisiä matkailijoita varten myös englanninkielisenä), innokasta yhteistyötä yritysten kanssa
- **vaikutus lapsiin ja nuorisoon:** luontosuhteen vahvistuminen, tiedon tason kasvu, lähi- luonnon tuntemuksen parantuminen, kalankäsittelytaitojen oppiminen, elämykset
- **vaikutus yhdistystoimintaan:** yhdistysten toiminta virkistynyt, tekevät aiempaa enemmän kunnostustoimia, yhdistysten toimijoiden osaaminen kasvanut, yhteistyö lisääntynyt (mm. yhteishankkeissa), uusia vesiensuojeluyhdistyksiä syntynyt, avustukset mahdollistavat yhdistysten omia hankkeita
- **vaikutus osaamiseen:** osaaminen lisääntynyt alueella huomattavasti. Nykyisin Vanajaveden alueella tehdään aiempaa enemmän käytännön töitä ja tutkimuksia, joista kertyy tietoa ja kokemusta. Toimet tehdään yhteistyössä eri kumppaneiden kanssa ja ajatustenvaihto on vilkasta. VVK:n osaaminen kiinnostaa myös muualla Suomessa esim. lintuvesikunnostuksissa VVK on perehdyttänyt Metsähallituksen ja ELYjen toimijoita. Oppilaitosyhteistyö on vahvaa (erityisesti HAMKin ja Hyrian kanssa) ja VVK osallistuu alan opiskelijoiden koulutukseen tarjoamalla harjoittelupaikkoja ja opiskelijaprojekteja. Vuonna 2024 VVK:ssa teki harjoittelujakson yksi HAMKin ja yksi HYRIAn opiskelija.
- **vaikutus työllisyyteen:** Vanajavesikeskus työllisti vuonna 2024 laskennallisesti 4,7 htv (2 kokoaikaista työntekijää, yksi osa-aikainen ympärivuotinen työntekijä, kaksi henkeä osin kokoaikaisesti ja osin osa-aikaisesti sekä kaksi osa-aikaista hanketyöntekijää 3 kk). Välillisesti VVK teettää ostopalveluiden kautta töitä vuosittain lukuisilla urakoitsijoilla, konsulteilla ja muilla palvelujen tarjoajilla. Vuonna 2024 Vanajavesikeskuksen maksamien ympäristöhoidon ostopalveluiden arvo oli 127 150 €.
- **vaikutus alueen elinvoimaan, aluekehitykseen ja –talouteen:** Vuonna 2024 Vanajavesikeskus toi jälleen hankerahoituksen avulla paljon rahaa Vanajaveden alueelle ja Vanajaveden alueen kehittämiseen. Vanajavesikeskuksen hankesalkku oli vuoden päättyessä suuruudeltaan noin 1,2 M€. Hankesalkun arvosta 18,7 % on Vanajavesikeskuksen omarahoitusta (kunnilta ja yrityskumppaneilta saatua rahoitusta). Loput on haettu ja saatu valtiolta ja alueen muilta toimijoilta. Valtaosa Vanajavesikeskukselle osoitetuista varoista päättyy aikanaan kunnostusten ja tempausten myötä alueella toimiville maa- ja vesirakennusurakoitsijoille tai -suunnittelijoille, tavarantoimittajille ja muille yrityksille.
- **vaikutus imagoon:** VVK:n työ vahvistaa alueen imagoa. Ihmisille välittyy se tosiasia, että tällä alueella ongelmiin tartutaan, niitä pyritään ratkaisemaan ja täällä pidetään huolta ympäristöstä yhteisvoimin.

Toiminnan laajuus

Tehokasta rahan käyttöä: Valtaosa Vanajavesikeskuksen kuluista aiheutuu ympäristönhoi-
dosta. Ympäristökasvatuksen ja -viestinnän osuus vaihtelee hanketilanteen mukaan. Vuonna
2024 osuus oli 16 %. Noin 17% Vanajavesikeskuksen varoista käytettiin toimitiloihin ja hallin-
toon.

Hankerahoituksen tärkeys Hankerahoituksen osuus Vanajavesikeskuksen tuotoista vaihtelee
vuosittain hanketilanteen mukaan. Vuonna 2024 31 % rahoituksesta saatiin hankkeiden
kautta. Kuntarahoituksen osuus oli 57- %.

Visio

Työmme tähtää siihen, että vuonna 2025 Vanajavesi on tunnettu kauniina ja houkuttelevana kansallisaarteena koko Suomessa.

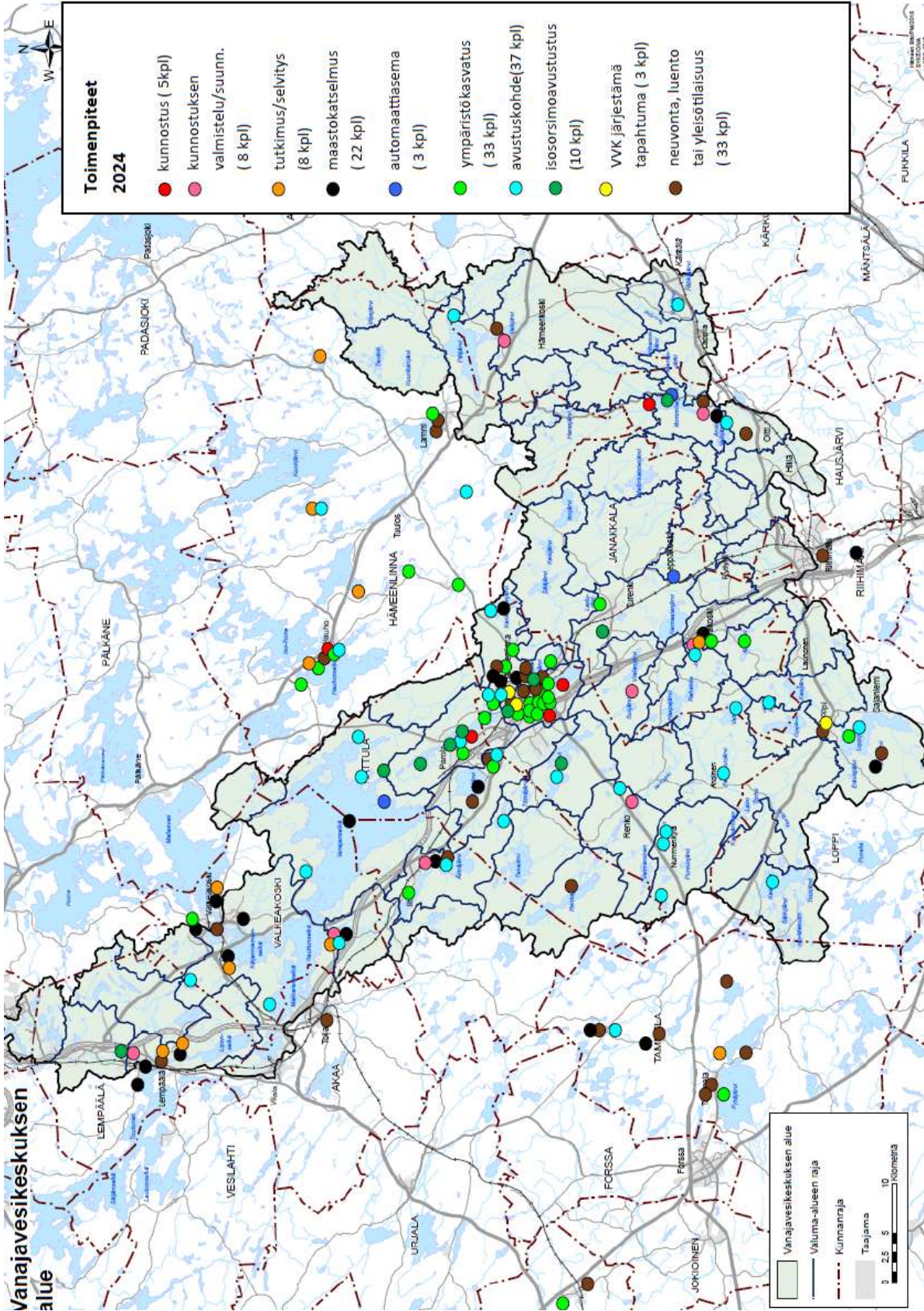
Arvot

Tärkeimmät arvomme ovat valoisuus, asiantuntemus, vaikuttavuus, avoimuus ja konkreettisuus.

Johtaminen

Vanajavesikeskusta ohjaa Vanajavesisäätiö, joka ylläpitää Vanajavesikeskusta. Säätiön päättävä elin on säätiön hallitus, jonka puheenjohtajana toimi professori Kimmo Kahilainen. Vanajavesikeskuksen käytännön toiminnasta ja tiimin vetämisestä vastaa pääsihteeri, joka toimii myös Vanajavesisäätiön asiamiehenä. Vuonna 2024 tehtävää hoiti vt. pääsihteeri Eeva Einola

Toimenpiteet kartalla

Vanajavesikeskuksen hankesalkku 31.12.2024

VVK hankesalkku 2024 tilanne 31.12. 2024						
Euromäärät ovat hankkeiden hankesuunnitelmien kokonaisbudjettien mukaiset, ei siis vuoden 2024 budjetti.						
hanke	tarkoitus		kokonaisbudjetti (koko hanke)	VVK rahoitusosuus, € (koko hanke)	VVK rahoitusosuus, % (koko hanke)	muut rahoittajat
1. Pääjärvi ja Evon pikkujärvet	Selvityshanke Pääjärven ja Evon pikkujärvien vesien tilan kehityksestä 30 vuoden aikana	2022-2024	94 600	31 760	34	Hämeen ELY-keskus/vesienhoito; yhteishanke Lammin biologisen aseman kanssa
2. TAUOTON	Vedenlaadun jatkuvatoiminen seuranta Vanajaveden alueella	2022-2024	59 700	29 850	50	Hämeen ELY-keskus/vesienhoito
3. Vesineuvos I	Avustaa ja tehdä itse Kanta- ja Päijät-Hämeessä paikallisia selvityksiä, suunnitelmia ja kunnostuksia, joilla luontoarvot kohenevat sekä kuormitus vähenee	2023-2025	144 650	65 092	45	Hämeen ELY-keskus/vesienhoito
4. Vauhtia vesienhoitoon III	Yhteishanke KVVY:n kanssa, vesienhoidon tiedotus, vieraslajikysymykset, vesiensuojelurakenteden toteutus	2023-2025	96 000	28 800	30	Pirkanmaan ELY-keskus/vesienhoito
5. Iloiset linnut rannoille 2	Hoidetaan rantojen monimuotoisuutta	2023-2024	112 862	22 572	20	Järjestö-HELMi-hanke, rahoittaja Uudenmaan ELY-keskus
6. Sätkin-hanke	Selvitetään 20 vuoden aikana tapahtunutta vesikasvillisuuden muutosta Kanta-Hämeen järvisä	2023-2025	58 000	26 100	45	Hämeen ELY-keskus/vesienhoito
7. Kalan lumoissa	Lähikalaaan liittyvää viestintää, ympäristökasvatusta ja taitojen opettamista Kanta-Hämeessä	2023-2024	36 181	1 740	5	Pohjois-Savon ELY-keskus
8. Isosorsimohanke	Isosorsimon torjunta Vanajaveden alueella	2024-2026	100 000	-	-	Kainuun ELY / Eduskunnan "Joululahjarahana"
9. Vauhtia ilmastomyönteisiin vesistöinvestointeihin	Vesistöinvestointien virittelyä Kanta-Hämeessä	2024-2025	296 609	-	-	Maaseuturahasto
10. lähiluonnon ihmeitä Etelä-Hämeessä	Luontotuokioita esikouluikäisille Riihimäellä, Lopella ja Hausjärvellä	2024-2025	33 860	3 191	9	Leader EMO ry
11. Lähikalaa lasten lautasilille II	Kalankäsittelykurssija yläkouluikäisille Tammelassa, Tervakoskella, Rengossa, littalassa, Hauholla ja Lammilla	2024-2025	14 274	714	5	Pohjois-Savon ELY-keskus
12. Iloiset linnut rannoille 3	Hoidetaan rantojen monimuotoisuutta	2024-2025	57 755	11 551	20	Järjestö-HELMi-hanke, rahoittaja Uudenmaan ELY-keskus
13. Rengon Kirkkojärvi ja Raitalammi	Suunnitelman laadinta Kirkkojärven ja Raitalammin vedenlaadun parantamiseksi	2024-2025	19 500	-	-	Rengon Säästöpankkisäätiö
			yhteensä	yhteensä		
			1 123 991	221 370	19,7	
Lisäksi VVK on mukana muiden koordinoimissa hankkeissa						
hanke	tarkoitus	kesto	VVK:lle osoitettu osuus budjetista (koko hanke)	VVK rahoitusosuus, € (koko hanke)	VVK rahoitusosuus, % (koko hanke)	muut rahoittajat
14. Hauhon nuorten visio		2024-2026	12 736			Maaseuturahasto
15. Ilmastokestävyttä ja ympäristöviisasta vesiensuojelua hämäläismetsiin	Metsien vesiensuojeluratkaisujen neuvontaa, yhteistyössä Metsäkeskuksen ja Vesijärvisäätiön kanssa	2024-2026	46 200	-	-	Maaseuturahasto
			58 936	0	0	
YHTEENSÄ OMAT JA YHTEISHANKKEET			1 182 927	221 370	18,7	

Liite 1: Vanajavesikeskuksen vuoden työt taulukoituina Sisällysluettelo

I. Konkreettiset vesienhoitotyöt

- a. tutkimusyhteistyö
- b. kunnostuksiin ja hoitotoimiin liittyvä tiedonhankinta
- c. kunnostuksien ja hoitotoimien suunnittelu
- d. kunnostuksien ja hoitotoimien toteutus

II. Kansalaisten aktivointi, ympäristökasvatus ja vesistömatkailu

- a. avustusten jakaminen
- b. tapahtumat
- c. vesistömatkailu
- d. ympäristökasvatus
- e. viestintä
- f. palvelut

III. Vanajaveden hoidon jatkuvuuden turvaaminen

- a. uusien hankkeiden valmistelu
- b. varainhankinta ja kumppanuusyhteistyö

IV. Taloushallinto

Kuva isosorsimotalkoista Hämeen Linnan vallihaudan päässä. Kuvajaaja Timo Martola.

I KONKREETTISET VESIENHOITOTYÖT

a) tutkimus- ja kehitysyhteistyö

vastuuhenkilöt Suvi M. ja Eeva E.

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Ympäristötutkimuksen professuuri Hämeessä (LBA)	Varmistaa, että alueella on vesialan professorin virka Professorin kanssa yhteistyö sujuu hyvin. Professori toimii säätiön hallituksen puheenjohtajana ja Vanajavesikeskuksen vesijaoston puheenjohtajana.	Osallistuminen rahoitukseen, Sopimuksen uudistaminen. Yhteistyö eri muodoissaan.	Hyvä yhteistyö viranhaltijan kanssa.
Valtakunnan tason tutkimusyhteistyö	Vanajaveden alue on valtakunnallisesti tärkeä ympäristötutkimuksen alue. Seurataan, miten Suomen LTER-verkoston Lammin alueen vahvistuminen edistyy.	SYKE- ja LUKE-yhteistyö mm. mallinnus	Uudet ja meneillään olevat hankkeet ja tutkimukset.
Valtakunnallisen vesistö-kunnostusverkoston toiminta Alueelliset kunnostusverkostot <ul style="list-style-type: none"> Eteläinen Pirkanmaa = Pirkkavedet Hämeen alueen vesistö-kunnostusverkosto 	Vesistö-kunnostusverkosto toimii aktiivisesti ja välittää tietoa koko maan toimialan toimijoille. Osallistuttu talviseminaariin. Osallistuttu vuosiseminaariin Rovaniemellä tiimin voimin. Osallistuttu Hämeen ja Pirkkavesien verkostotoimintaan.	Osallistuminen työryhmiin, Talviseminaariin ja valtakunnalliseen vuosiseminaariin. Pidetään pyydettyä esi-tyksiä mm. kunnostajien aamukahveilla.	Seminaarien hyödyllisyys; valtakunnallisen vesistö-kunnostustoimialan kehittyminen
HELMI-ohjelma ja lintuvedet <ul style="list-style-type: none"> Järjestö-HELMI ohjelma: Iloiset linnut rannoille –hanke Hanke: Iloiset linnut rannoille 2 ELYn HELMI-työt: Ansjonjärven rakentamispalvelut 	Osallistutaan valtakunnallisen HELMI-ohjelman toteutukseen sekä ELYn Helmiyhteistyön kautta (yhteistyöryhmä YTR) että Järjestö-HELMI:n kautta. Käytännön suunnittelu- ja toteutusvaiheessa syntyy kokemuksia ja tietoa muille alan toimijoille hyvästä käytännestä, kustannuksista ja työn vaikutuksista luontoarvoihin. Onnistuttiin valtakunnallisessa HELMI-keskittymähaussa ja Vanajaveden alue sai keskittämätuksen.	Iloiset linnut rannoille –hanke 2022-2023 toteutti rantalaidunnusta Hauhon Pappilanaron kohteessa, ja aloitti laidunnuksen uudessa kohteessa Hausjärven Mommilanjärvellä. Saarioisjärven ja Hattelmalanjärven ylläpitotoita (raivaus, pienpetoppynti) jatkettiin. Uuden rahoitushakemuksen Iloiset linnut rannoille 2 –hankkeen päätös saatiin keväällä. Hattulan laidunalueen rakentaminen +	HELMI-ohjelmaan sopivien kohteiden kunnostusten lkm, hankerahoituksen saaminen

	<p>Osallistuttiin valtakunnalliseen lintuvesien hoidon seminaariin/koulutukseen Kuopiossa.</p> <p>Iloiset linnut rannoille 3 – hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen.</p> <p>Ansionjärven rakennuttamispalveluiden loppu-tehtävät saatiin loppuun. Kesällä 2024 tehty maastokatselmus Aarinkaislahdelle osoitti, että väylät ovat maisemoituneet hyvin.</p>	laidunnus, Saarioisjärven sahalehdet.	
Lausunnot ja muut mielipiteet ja kommentoinnit	<p>vaikuttaa yhteiskunnalliseen kehitykseen ja edistää viisasta vesienhoitoa</p> <p>Laadittu lausunnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • Janakkalan ympäristönsuojelumääräykset -> ei lähetetty, mutta yhteys kuntaan • Vesienhoidon keskeiset kysymykset • Valkeakosken rantakaava 	lausuntojen laadinta	<ul style="list-style-type: none"> • lausuntojen lkm • mahdollinen lausunnoista saatu palaute
Kansainvälinen yhteistyö	<p>Solmitaan yhteyksiä potentiaaliin muunmaalaisiin kumppaneihin, hankeyhteistyössä tapauskohtainen harkinta.</p> <p>Ei tarvetta toimenpiteille</p>	osallistutaan tilaisuuksiin ja hankevalmisteluihin resurssien salliessa	hyviä kumppaneita ulkoilla lkm
Oppilaitosyhteistyö (ammattilliset oppilaitokset ja korkeakoulut)	<p>kahdensuuntainen yhteistyö, kumppaneina mm. HAMK, Hyria, Kiipula, SYKLI, HY, Hämeen Kesäyliopisto, Koulutuskuntayhtymä Tavastia.</p> <p>HAMK jatkuva hankeyhteistyö.</p> <p>Harjoittelija-opinnäytetyöntekijä HAMKista (Niko Vastamäki).</p> <p>Osallistuttu HAMKin KEKE-opetuksen 15-v juhliin.</p> <p>HYRIAn opiskelija Anne Ovaska: Kaumajärven</p>	Lammin lukion ympäristölinjan suunnittelussa mukana oleminen sekä ensimmäiset opetuskerrat?	Harjoittelijoiden lkm, näyttötutkintojen määrä, opetustilanteiden tai kokousten määrä.

	isosorsimonpoiston suunnittelu -näyttökinto ammattikorkeakoulusta 1,5 kk ajalla 19.6.-31.8.		
Vesikasvillisuuden pitkän aikavälin muutokset Hämeessä: Sätkin-hanke	Selvittää usean vuosikymmenen aikana järvien vesi- ja rantakasvillisuuden muutoksia niiden mahdollisia syitä; mm. vieraslajien esiintyminen. Tehty maastotyöt ja aineistojen digitointi Kotkijärvelle (Hauho), Oksjärvelle (Tuulos) sekä Kankaistenjärvelle (Hml/Janakkala). Aloitettu vanhojen GIS-aineistojen kerääminen ja niiden muuntotöiden valmistelut Tuomas Miettinen.	Haettu rahoitusta Sätkin –hankkeelle HAM-ELYstä.	Rahoituksen saaminen, ensimmäisen vuoden kenttätoiden onnistuminen
Vesistöalueittaisen suojeluyhdistysten yhteistyön edistäminen: <ul style="list-style-type: none"> • Eteläisen Pirkanmaan vesienhoitoverkosto • Hämeen alueen vesistökunnostusverkosto • muut 	Parantaa yhteistyötä toisistaan riippuvaisten järvien välillä niin, että eri järvien suojeluyhdistysten aktiivit tuntevat toisensa ja tekevät yhteistyötä; osallistua vesienhoitoverkoston toimintaan. Osallistuttu toimintaan. VIIVI-hankkeessa Tammen laskeutusallas-yhteistyö sekä Katumajärven ja Matkolammin isosorsimon poisto	koollekutsuminen, neuvonta, hankehauissa neuvominen	tapaamisten lkm ja saatu palaute
Tieteelliset artikkelit ja ammattikirjallisuus	Julkaista asiantuntija-artikkeleita yhdessä kollegoiden ja tutkijoiden kanssa Artikkeli Hämeenlinnan seudun luonto -lehteen		
Ilmastokestävyyttä ja ympäristöviisasta vesiensojelua hämäläismetsiin –hanke (Metsäkeskus)	Saada rahoitus yhteishankkeelle Saatu myönteinen rahoituspäätös. Toimenpiteet alkoivat syksyllä 2024 tiedottamisella ja pilotti-kohteen etsimisellä.	Hankepartneri	Saatu rahoitus
Muut	Teuronjoen ja Puujoen säännöstelyn kehittämissuunnitelman toimintaan osallistuminen. Ei tarvetta toimenpiteille. Evon ja Pääjärven pitkäaikaisseurantojen raportointi.	osallistutaan tapaamiseen ja ajatusten vaihtoon	

	<p>Raportti valmistui ja aineisto on www-sivuilla.</p> <p>Lahti Lakes 2024 posterit tai osallistuminen?</p> <p>Osallistuminen yhteen seminaaripäivään etänä.</p>		
--	--	--	--

Kuva: Mommilanjärven pohjoispään nautalaidunnus on avartanut maisemaa jo kahden kesän ajan. Laidun on perustettu ja laidunnus toteutettu osana Vanajavesikeskuksen koordinoimaa järjestö-Helmi-hanketta Iloiset linnut rannoille II. Kuva Saku Ovaskainen.

b) kunnostuksiin ja hoitotoimiin liittyvä tiedonhankinta

vastuuhenkilö Suvi M

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
<p>Osallistuminen tutkimus/kehittämishankkeisiin: Opitaan lisää ojista OLO (HAMK), Vauhtia vesienhoitoon III, Loimijoen vesienhoidon kehittämishankkeisiin (KVY), Lehijärven kuormitusselvitys</p>	<p>Hankkeet tuottavat uutta tietoa, uusia menetelmiä, verkostoja ja toimintamalleja.</p> <p>Osallistuttu projekti- ja ohjausryhmien toimintaan.</p> <p>Osallistuttu Lehijärven Myllyojan kuormitusselvityksen projektiryhmään. Hanke päättyi.</p> <p>Osallistuttu Hauhon OmaVisio-hankkeen hankeryhmään.</p>	<p>osallistuminen hankkeiden ohjausryhmätoimintaan sekä hakemusten tekoon</p>	<p>saadut käyttökelpoiset tutkimustulokset, verkostoitumisen onnistuminen</p>
<p>Opinnäytetyöt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aloitetaan uusia opinnäytetöitä yhteistyössä HAMKin ja HY:n kanssa • mahdolliset näyttötutkinnot/ Hyria 	<p>uusien opinnäytetöiden aloitus ja vanhojen loppuunsaattaminen</p> <p>Sovittu yhdestä HAMK –opinnäytetyöstä (Niko V.): vesien ruskettuminen</p> <p>Osallistuttu HAMK –opinnäytetyö työnohjaukseen (Laura Iskala), työ valmistui.</p>	<p>opinnäytetyöntekijöiden etsiminen, opinnäytetöiden tarvitsemien hankintojen teko ja maksaminen, ohjaus- ja neuvonta sekä mahdollinen maastotyöapu ja tiedottaminen</p>	<p>valmistuneet opinnäytetyöt ja niiden tulosten käyttökelpoisuus</p>

	<p>HAMKin Keke-ryhmän Armi-järvi-työn ohjaus. Työ valmis-tui.</p> <p>Hyrian harjoittelija Anne Ovaska 1.9.2024-31.1.2025</p>		
<p>Automaattisten vedenlaatumittareiden sarja</p> <ul style="list-style-type: none"> Neljä S::can -laitetta mittaa yhden vesistöketjun (Pääjärven-Teuronjoen-Puujoen-Vanajaveden) veden laatua, vuokralaitteet Asennus-, ylläpito- ja huoltotyö tilattu LBA:lta. Laitteet vuokralla Luode consulting OY:ltä, kunnes päätetään miten laitekannan uusimisen kanssa edetään 	<ul style="list-style-type: none"> Tauoton -hanke Laitteet tuottavat on-line tuloksia joko avovesikaudella (Koiransuolenoja) tai ympäri vuoden (Teuron- ja Puujoki). Referenssinäytteet ovat riittäviä datan laaduntarkkailuun. Yhteistyö LBA:n ja maanomistajien kanssa on sujuvaa. Saatu tietoa hyödynnetään tehokkaasti <p>Jäljellä olevat laitteet olivat toiminnassa ja niiden vuokra-ajan päätyttyä ne palautettiin omistajalle. Hanke raportoitiin asianmukaisesti.</p>	<p>Rahoitus: Laitteiden vuokra-, ylläpito- ja huoltokulut sekä referenssinäytteiden analyysikustannukset. Laitteiden tiedonsiirto- ja vakuutuskustannukset.</p> <p>Tarvittava raportointi rahoittavalle Hämeen ELY-keskukselle. Saadun datan analysointi, yhteenveto ja tiedotus.</p>	<p>saadun tiedon määrä ja käyttökelpoisuus uusien hankkeiden suunnittelussa ja taustatietona.</p>
<p>Maastokatselmukset/rantakasvillisuuskarttoitukset/kunnostusideointi</p> <ul style="list-style-type: none"> Kotkijärvi, Hml/Hauho Kankaistenjärvi, Hml ja Janakkala Oksjärvi, Hml/Tuulos Vanajavesi muut (Tammelan Kuivajärven Joensuunlahti) 	<p>Vesikasvi- ja ranta-aluekarttoitusten perusteella syntyy suunnitelma/ohje tulevia niittoja tms. kunnostuksia varten</p> <p>Kaikki sovitut maastotyöt tehtiin sovitusti ja niiden digitointi ja raportointi valmistui vuoden vaihteeseen mennessä.</p>	<p>maastokartoitusten maasto- ja kartta- ym. raportointityöt</p>	<p>tehtyjen karttoitusten määrä ja tulosten käyttökelpoisuus</p>
<p>Vesinäytteenottovalmius, mikäli yllättäviä ilmiöitä tai yleisohavaintoja</p>	<p>Selvittää yllättävien veden laadussa havaittujen muutosten haitallisuus tai syy.</p> <p>Haettiin Janakkalan Joutjärven levähavainnoista näyte</p>	<p>Näytteenottoon osallistumien ja/tai analysointikustannusten maksaminen</p>	<p>Saadut tulokset</p>
<p>Kunnostus- ja seurantamenetelmien kehittämisen ja toimivuuden seuranta mm. fosforiseparit, biohiili, altaat, rankasuodatus</p> <ul style="list-style-type: none"> Katumajärven s.y. Myllyojan rankasuodatin, Hml Iloiset linnut rannoille 2 –hankkeen laiturien vesistövaikutusten arviointi 	<p>Löytää kustannustehokkaat tavat vähentää kuormitusta</p> <ul style="list-style-type: none"> esim. sedimenttinäytteenotto saostusaltailta, altaiden tyhjennys/ylläpito <p>Osallistuttu rankanippusuodatushankkeen seurantaan. Suunniteltu lumenkaatopaikan valumavesien suodatusratkaisu yhdessä Valkeakosken kaupungin kanssa.</p> <p>Otettu ravinne- ja bakteerinäytteet laiturien edustoilta ja todettu, ettei haitallisia vesistövaikutuksia syntynyt.</p>	<p>Tiedotusyhteistyö suoje-luyhdistysten välillä</p> <p>Opinnäytetyön (HAMK) taustatuki.</p>	<p>Laitteiden käyttövarmuus ja kustannustehokkuus.</p>

<p>Vauhtia vesistöinvestointeihin (VIIVI) -hankkeen toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> • vesienhoidollinen yleisötilaisuus (uuden kunnostusmenetelmän esittely) • vieraslajitalkoot • niittotalkoot ja hiiletysnäytös • viestintätilaisuudet 8 kpl 	<p>Edistää investointihankkeita ja järjestää työnäytöksiä ja talkoita</p> <ul style="list-style-type: none"> • Äimäjärven investointihankemus laskeutusaltaan tyhjennykselle, rankanipusuodattimelle ja niitolle • Armijärven maisematalokoot • Entun lammen ja Susikkaan lammen kunnostuksien suunnittelu • Katumajärven isosorsimotalkoot ja biohiiletysnäytös syyskuussa • Tammelan allaskunnostusprojekti käynnissä (Oksjärvi) • Katumajärven ja Matkolammin isosorsimon poistohankkeen suunnittelu • Tammelan Pitkäjärven imuruoppaushankkeen suunnittelu • Lopen Särkijärven kunnostushankkeen suunnittelu • Lehijärven uimarannan kunnostushankkeen suunnittelu <p>Hollolan Hedelmätarhan lammen kunn.hankkeen suunnittelu</p>	<p>Yhteistyö suojeluyhdistysten ja alueen toimijoiden kanssa.</p>	<p>Investointihankkeiden suunnittelun käynnistys (lkm), osallistujamäärät</p>
<p>Isosorsimo-hankkeen aikaisten läjitys- ja kunnostuskohteiden seuranta</p>	<p>Mallinkaistenjärven isosorsimon torjuntakokeilu ja Puujoen työnäytöskohde. Läjitysalueet Hämeenlinnassa ja Forssassa.</p> <p>Mallinkastenjärven isosorsimot pysyneet kurissa</p>	<p>Seuranta</p>	<p>Isosorsimon itävyys</p>
<p>Uusien laajojen kunnostuskokonaisuuksien valmistelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Myllyojan-Matkolammen-Ruununmyllyn pohjapato, säännöstely- ja muut kysymykset • muut 	<p>Tehdään alustavia selvittelyitä uusien kunnostuskohteiden valmistelemiseksi, jotta ei tarvitse aloittaa nollasta, jos yhtäkkiä tulee sopivia hankerahoituksia ulottuville.</p> <p>Maastokäynti Tervajoen varrelle -> kunnostus- tai virtaaman parantamisideointia. Hämeen ELY teetti sedimenttien haitta-aineanalyysit. -> toimenpiteet todettiin erittäin haastaviksi toteuttaa korkeiden PCB-pitoisuuksien vuoksi.</p>	<p>Osarahoitus Pannujärven hoito- ja käyttösuunnitelma-hankkeessa ja Veitijärven kuormitus-selvityshankkeelle.</p> <p>Neuvonta ja asiantuntija-apu.</p>	
<p>Tiedekerho tai lukupiiri yhdessä Hämeen ELY-keskuksen kanssa</p>	<p>Pysytellään alan tutkimuksen kärryillä ja tehdään omia pieniä luku- tai kirjoitusharjoituksia</p> <p>Tiedekerho kokoontunut kolme kertaa.</p>	<p>Artikkelit, alan kirjallisuus, aineistojen käsittely ja julkaiseminen</p>	<p>Uusi tieto menetelmistä ja tutkimustuloksista. Julkaisu</p>
<p>Kesijärven sedimenttiselvitys 2023-2024 Kesijärven s.y jaHAM ELY:n kanssa</p>	<p>Sedimenttien laadun selvittäminen</p> <p>Loppuraportti valmistui</p>	<p>Osarahoitus KVVY konsulttina</p>	<p>Raportti</p>

Evon pikkujärvien ja Pääjärven vedenlaatuaineiston ym. pitkän aikavälin aineistojen käsittelyhanke	Laaditaan yhteenveto vedenlaatu-trendeistä ja tehdään järvi-kuvaukset raporttimuotoon. Raportti valmistui.	Osarahoitus, vetovastuu kirjoittamisesta ja aineistojen käsittelystä.	Käyttökelpoinen ja kiinnostava aineisto ja laaja tiedottaminen
--	--	---	--

Isosorsimo sai kyytiä Visamäen talkoissa . Kuva:Heidi Kontio

c) kunnostuksien ja hoitotoimien suunnittelu

vastuhenkilö Suvi M

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Osallistuminen kalatalousalueen vesienhoitosuunnitteluun (Vanajanselän, Hämeenlinnan)	osallistutaan kalatalousalueiden kokouksiin, valvontaan ja nuorisotyöhön. Osallistuttu hallitustyöhön molemmilla kalatalousalueilla sekä kalastusvalvontaan ja nuorisotyöhön.	Osallistuminen hallitustyöhön ja kokouksiin	tiedon kulku
Osallistuminen Hämeen ELY-keskuksen vesienhoidon suunnitteluprosessiin (yhteistyöryhmä) ja suunnitelman toteuttamiseen.	tuodaan käytännön vesistökuunnostajien näkökulmaa esille vesienhoidon suunnitteluprosessissa; toteutetaan vesienhoitosuunnitelmia ja vesienhoidon toimenpideohjelmia Hämeen ja Pirkanmaan ELY-keskusten alueella Osallistuttu YTR-toimintaan. Hankeissa tehdään suunnitelman mukaisia toimenpiteitä.	Osallistuminen työryhmien toimintaan	tiedon kulku

Osallistuminen Kokemäenjoen kalatalouden yhteistyöryhmän toimintaan	Kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien käsittely ja hyväksyminen Osallistuttu	Osallistuminen ryhmän toimintaan	tiedon kulku
Isosorsimon vähentäminen -kokonaisuus	Selvittää kohteet, joissa sorsimoa voidaan poistaa tai vähentää. Avustuskohteiden maastokatselmuksset. Maastokäynti (neuvonta) Arolammi. Hankepalaveri Järvipelastajien kanssa, ei jatkotoimenpiteitä.	Avustushaku kyselyt yhteydenotot	Kohdelukumäärä
Teuronjoki-Puujoki –kokonaisuus: <ul style="list-style-type: none"> kalateiden suunnittelu säännöstelyn kehittäminen uomaerosion torjunta peltoerosion torjunta: maa- ja metsätalouden toimenpiteet virikistyskäytön edistäminen isosorsimon torjunta muu luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen 	Edistää ja ideoida vesiensuojelu- ja elinympäristökunnostustoimenpiteitä Teuronjoen valuma-alueella. Rahoitushakemus Vesineuvos-hankkeelle. Rahoituksen toteutuessa mahdollisuus suunnitella ja toteuttaa joku/joitakin toimenpiteitä. Osallistutaan säännöstelyn kehittämisprosessiin Edistetään kalateiden toteuttamista avustamalla lupahakemusten lähettämässä AVIin. Koskenkosken patolupa tuli. Vuolteenkosken lupahakemus on täytetty yhdessä kunnan kanssa.	Yhteydenpito maanomistajiin sekä perkausyhdistöön sekä SYKEn; suunnittelu ja asiantuntija-apu Kokousjärjestelyt	Erillisten projektien eteneminen ja toteutus
Lopen-Janakkalan padot <ul style="list-style-type: none"> Ojajärvi Nummistenmylly Vanhakoski Haapajärvi Viralan seudun patosuunnittelu 	Edistetään vanhojen patojen korvaamista pohjapadoilla ja/tai kalateilla Viralan Suojärven patohanke on saanut luvan ja rakennuttamisen hankinnassa on avustettu suojeluyhdistystä. Hanke ei ole edennyt tarjousten hinnan takia. Nummistenmyllyn muutostöille haettiin ja saatiin rahoitusta (eduskunnan joululahjarahat).	Hankkeiden viireillä pitäminen. Hydrologiset laskelmat saatu SYKEstä. Viralan seudun hankkeiden (Suojärven luusua, Viralan myllypato) avustaminen tarvittaessa.	Suunnittelun eteneminen, valmiit suunnitelmat
Kosteikko- ja laskeutusallasuunnittelu <ul style="list-style-type: none"> Suolahti Iittala 	Suunnittelutetaan mahdollisuuksien mukaan kosteikko- ja allaskohteita Maastokäynti Janakkalan Joutjärvi	Asiantuntija-apu, Osarahoitutus tai avustusrahoitus.	Valmiit suunnitelmat.
Vauhtia vesienhoitoon III –hankkeen suunnittelukohteet <ul style="list-style-type: none"> KVVY-VVK –yhteishanke Kohdekäynnit Kunnostusten toteutusten edistäminen 	Suunnitellaan hankesuunnitelmassa mainittuja kunnostuskohteita Maastokäynnit Valkeakoskelle ja Lempeälään. Maastokäynti Saarioisjärven valuma-alueella tehty ja suunnitelman hyväksyntä maanomistajalla valmis. Sovittu urkakointi. Valkeakosken lumenkaatopaikan altain suunnittelu valmis.	Asiantuntijatyö, osarahoitutus	Valmiit suunnitelmat

	<p>Hyytelösammaleläimen tutkimus HYN opinnäytetyönä; maastotöissä avustaminen.</p> <p>Tutustuminen Vesilahdella valmistuneeseen kosteikkokohteeseen.</p>		
<p>Muut</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohteet, joista aloitteita vuoden varrella • Kuntien hankkeistamisen avustus osana Vesineuvos-hanketta 	<p>Suunnitelmien teettäminen kohteisiin, jotka vaativat luvat tai muun suunnitelman</p> <p>Kuntakierros tehty ->konkreettisia kohde-ehdotuksia ei tullut ilmi</p> <p>Rengon Kirkkojärven selvitystyön hankkeistaminen ja rahoituksen haku. Suunnittelun tilaaminen KVVY Tutkimus Oy:ltä.</p>	<p>Suunnitelman tilaaminen tai tekeminen</p>	<p>Valmiit suunnitelmat ja sujuva lupaprosessi.</p>

d) kunnostuksien ja hoitotoimien toteutus

vastuhenkilö Suvi M

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
<p>Vesikasvillisuuden niitot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • avustuskohdeet • muut kohdeet? 	<p>estetään vesistöjen umpeenkasvua joko niittoja teettämällä tai avustuksia jakamalla</p> <p>Jaettiin avustusrahoitusta niitohankkeille</p> <p>Maastokäynti (neuvonta) Lempäälän Kirkkojärvelle.</p> <p>Saarioisjärven syysniitto</p>	<p>Kohdeiden etsintä ja maanomistajayhteydet. Osarahoitus. Mahdollinen avustus niittojen toteuttamiseen.</p>	<p>Kohdeiden lkm, leikkuupinta-ala</p>
<p>Isosorsimon vähentäminen - kokonaisuus</p>	<p>Toteuttaa konkreettisia toimia, joilla isosorsimon leviämistä hillitään ja/tai sen haittoja vähennetään.</p> <p>Jaettiin avustusrahoitusta isosorsimon poistoon.</p> <p>Syksyn talkoot Linnan rannassa toteutettiin osana Neuvottelukunnan kokousta.</p>	<p>Hankeiden toteutus tai avustaminen</p>	<p>Kohdeiden lukumäärä ja ha-pinta-ala</p>
<p>Teuronjoki-Puujoki –kokonaisuus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kalateiden suunnittelu • säännöstelyn kehittäminen • uomaerosion torjunta • peltoerosion torjunta: maa- ja metsätalouden toimenpiteet • virkistyskäytön edistäminen • isosorsimon torjunta • muu luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen 	<p>Edistää aiemmissa hankkeissa suunniteltuja toimia kohti toteutusta.</p> <p>Ansionjärven laitumen aitaustyöt lähes valmiit.</p>	<p>Neuvonta, suunnittelu, kilpailutus, osarahoitus, rahoituksen hankinta</p>	<p>Valmis kohde</p>
<p>Vauhtia vesienhoitoon III – hankkeen toimenpiteet</p>	<p>Toteutetaan kunnostuksia ja rakenteita hankekohteille:</p>	<p>Vetovastuu. Osarahoitus</p>	<p>Toteutuneet kohdeet</p>

	<p>Valkeakosken lumenkaatopaikan altaat kaivettu. Saarioisjärven valuma-alueen allaskohde valmisteltu kaivuuta varten.</p>		
<p>Iloiset linnut rannoille –hankkeiden toimenpiteet</p>	<p>Järjestö-HELMI-rahoitus</p> <ul style="list-style-type: none"> Perttulan rantalaitumen perustaminen ja laidunnuksen aloitus Laidun valmistui ja 22 eläintä laidunsi elokuulle. Hauho Pappilanaro laidunnus jatkuu, niitto Laidunnus jatkui suuremmalla eläinmäärällä kuin viime kesänä. Niitto kaupungin tehty. Saarioisjärvi Valkeakoski laidunnuksen jatko Laidunnus jatkuu kuten viime vuonna. Hattelmalanjärvi Hämeenlinna pienpetopyynnin jatko, raivaus Pienpetojen pyynti jatkuu, talvella pienpuuston poistoa Vanajanselän lintuluodot, raivaus tarvittaessa Ei tarvetta toimenpiteille. Mommilanjärven laidun Laidunnus jatkuu kuten viime vuonna. Saarioisjärven niitto Syksyllä 2024. Ansionjärven laidun Aidat lähes valmiit. 	osarahoitus, vetovastuu, suunnittelu ja toteutus	Toteutuneet kohteet
<p>Muut</p> <ul style="list-style-type: none"> Viralan Suojärven pato liittala? Lopen Ojajärvi? 	<p>Toteutetaan vesiensuojelurakenne tai muu kohde Suojärven padon hankintaprosessi ei edennyt vielä rahoituksen puutteen takia.</p>	Rahoitus, vetovastuu tai osallistuminen muiden vetämään hankkeeseen.	Toteutuneet kohteet

II KANSALAISTEN AKTIVOINTI, YMPÄRISTÖKASVATUS JA VESISTÖMATKAILU

a. avustusten jakaminen

vastuu: Tiimi

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
<p>Vanajavesisäätiön avustusten jakaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> kannustetaan toimijoita omaehtoisuuteen jaetaan avustukset Avustusten avulla toteutuu useita vaikuttavia hankkeita. Selvitetään mahdollisuutta käyttää isosorsimorahotusta avustuksiin Selvitetty ja avattu erillinen haku isosorsimoavustuk- 	<p>toteutetaan avustushaku ja jaetaan avustukset, kootaan tiedot toimenpiteiden toteutumisesta</p>	<p>avustushakemusten määrä; avustusten arvioitu vaikuttavuus</p>

	siin. 10 kohdetta sai avustusta isosorsimon poistoon liittyviin hankkeisiin.		
Ympäristöpalkintojen ehdotukset	Nostetaan esille ahkeria, osaavia ja aikaansaavia toimijoita. Laadittu ehdotukset Hämeenlinnan kaupungin ympäristöpalkinnon ja MTK:n Veden vaalija – palkinnon saajiksi.	Laaditaan ehdotuksia erilaisten palkintojen saajiksi	valituiksi tulleet ehdotuksemme

b. tapahtumat

vastuuhenkilöt Mika S ja Heidi K

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Yleisötapahtumiin osallistuminen <ul style="list-style-type: none"> Tervassa tapahtuu / Move Tervakosken kylätapahtuma Hattulan laidunkauden avajaiset Valkeakosken vesistöviikko Koko porukka 	<ul style="list-style-type: none"> Vanajavesikeskuksen työ sekä vesiensuojelu näkyvät suurelle yleisölle valuma-alueen eri osissa. Yleisö kiinnostuu vesistön tilan parantamisesta ja lähiympäristöstään. <p>Valkeakosken vesistöviikko kirjastolla 14.6. TervaFest 15.6. Janakkalan Laurinmäki 9.6. Hauhon kesätori 29.6. Renkajärven kesäjuhlat 27.7. Herkkujen Häme 4.9. Akaan seniorit 5.9. Lopen vesistöilta 19.9. Loppijärven yleisötapahtuma 29.10.</p>	<ul style="list-style-type: none"> VVK:n teltta Tiedon jakaminen ja kerääminen (mm. melontareitit ja vesiluontopolut sekä kalastusinfo), kilpailujen järjestäminen (kala/vesikasvi-tunnistus), Onni-Monni, vieraslajitiedotus 	<ul style="list-style-type: none"> tapahtumapäivien määrä teltalla vierailneiden henkilöiden määrä
Vanajavesikeskuksen Itämeripäivä -ei järjestetä vuonna 2024	sidosryhmätapaaminen ja avoimet ovet sovittu välivuodesta	tilaisuuden suunnittelu ja toteutus	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärä
Yhteistyötahoille järjestettävät tapaamiset <ul style="list-style-type: none"> Järvitärskyt, joihin pyritään pyytämään kiinnostava (ulkopuolinen?) esiintyjä 	<ul style="list-style-type: none"> informaation jakaminen yhteistyö alueen eri toimijoiden kanssa <p>Lopen vesistöilta 19.9. Järvitärskyt yhdessä KVVYn vesi-illan kanssa 14.11. Vanajavesikeskuksen ja vesienhoidon esittelyä Kanta-Hämeen oppaille 24.9.</p>	tapaamisten järjestäminen, tiedottaminen ja mainostaminen	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärä <p>Vesistöillassa n. 40 osallistujaa Järvitärskyt n. 100 osallistujaa</p>
Yhteistyöyhdistysten toiminnan tukeminen	Tukea yhdistysten toimintaa ideomalla ja järjestämällä vesiensuojelulistalla ohjelmaa ja tiedonjakoa juhlissa ja vuosittain järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja jäsenistön kokouksissa. Omaehtoisien vesistönhoidon edistäminen ja toiminnan tukeminen. Investointihanketiedotus osana VIIVI-hanketta. <p>Lokkisaari ry/Lempäälä -> avustaminen rantalaidunnuksen laajentamisessa. Jänisjärven suojeluyhdistyksen perustamisessa tukeminen. Kuohi-Nerosjärven suojeluyhdistyksen tapaaminen.</p>	Osallistuminen yhdistysten kokouksiin, tapahtumien järjestämiseen ja markkinointiin sekä tiedottamiseen.	<ul style="list-style-type: none"> osallistujamäärät tehdyt toimenpiteet

	Tammelan vesiensuojeluyhdistykset: laskeutusallasprojekti ja investointihanketiedotus		
Kunnostuskohdevierailujen järjestäminen	Järjestetään muualta Suomesta tuleville tutustumiskäyntejä kunnostuskohteille Kunnostuskohdevierailu Oksjärvelle ja Pitkäjärvelle (HAMK keke) Iloiset linnut –hankkeiden kohdetustuminen maastossa Heinolan kaupungin HELMI-hanketyöntekijöille 10.10.	Retkien aikataulutus ja muu suunnittelu, kuljetusten ja tarjoilujen varaus, oppaana toimiminen, mahdollinen (osa)rahoitus. Yhteistyö luonnonsuojelupiirin kanssa mahdollista.	<ul style="list-style-type: none"> • lkm • palaute • osallistujamäärät
Muut puhekeikat	tiedotetaan Vanajavesi- ja hanketyöstä Esitelmä Hyönteisseura Cupidolla VVK:n esittelyt Lammin ja Parolan luukioilla Kotiranta kuntoon –webinaarin esitelmä (OmaVisio-hanke) 24.10.	esitysten laadinta, matkat	palaute

c. vesistömatkailu

vastuuhenkilöt Mika S ja Heidi K

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Aiemmin laadittujen vesistömatkailumateriaalien ylläpito <ul style="list-style-type: none"> • Talviaktiviteetit: avanto-uinti, retkiluistelu... • Melontareitit • Vesiluontopolut • Kalapaikat 	Varmistua, että aiemmin laaditut vesistömatkailumateriaalit tavoittavat kohdeyleisönsä (kts. myös kohta Viestintä) Kalapaikkaopasta ja melontareittejä päivitetty aktiivisesti. Melontareittien muutostyöt tulossa (erillinen hanke).	<ul style="list-style-type: none"> • ylläpito 	palaute
Vesistömatkailuun liittyvä sidosryhmäyhteistyö Virkistysalueyhdistyksen kanssa yhteistyö	esitellä ja markkinoida laadittuja vesistömatkailumateriaaleja sekä kuunnella alueen toimijoiden tarpeita jatkoyhteistyöstä Aktiivinen yhteistyö ja markkinointi virkistysalueyhdistyksen kanssa. Mm. pyöräilyreitit esillä Nouxfesteillä.	<ul style="list-style-type: none"> • erilaiset tapaamiset, kokoukset ja tuotesittelyt • markkinointi 	yrittäjien ja muiden toimijoiden kokema hyöty
Bridging Biodiversity -hankkeen suunnittelutyö	Osallistutaan hankkeen suunnitteluun liittyviin sidosryhmätilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan Rahoitusmahdollisuuksien selvitystyö kesken	Hankkeen veto Maa- ja kotitalousnaisilla, osallistuminen kokouksiin	yhteistyön jatkuvuus

d. ympäristökasvatus

vastuuhenkilöt Mika S ja Heidi K

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Päiväkotien ja koulujen luontotuokiot <ul style="list-style-type: none"> • Lähiluonnon ihmeitä Lounais-Hämeessä -hanke 	<ul style="list-style-type: none"> • vahvistaa lasten luontosuhdetta itse kokeilemalla, keksimällä ja tutkimalla • mm. tutkimustuokiot sekä pilkki- ja onkipäivät 	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelu ja toteutus: erilaiset kilpailut ja aktiviteetit 	<ul style="list-style-type: none"> • palaute • osallistujamäärät

<ul style="list-style-type: none"> Lähiluonnon ihmeitä Etelä-Hämeessä (LIEH) -hanke 	<ul style="list-style-type: none"> toteutus luonnossa LILH-hanke päättynyt. LIEH-hanke saanut rahoituksen ja käynnistyy vuonna 2025. 	<ul style="list-style-type: none"> LILH: 6 tuokiota ja 2 kirjastonäyttelyä LIEH: 8 kpl luontotuokioita (Riihimäki) 	<ul style="list-style-type: none"> LILH: 212 lasta ja 532 hankkeeseen osallistunutta (koko hankkeen aikana)
<p>Alakoulujen luontotuokiot</p> <ul style="list-style-type: none"> OP lahjoitus: Veden matkassa -luontotuokiot 6-luokkalaisten muovi-tutkimukset Nuorten visio -hankkeen luontotuokiot 	<ul style="list-style-type: none"> vahvistaa lasten luontosuhdetta itse kokeilemalla, keksimällä ja tutkimalla mm. tutkimustuokiot sekä pilkki- ja onkipäivät toteutus luonnossa OP-tuokioiden toteutus myöhemmin Muovitutkimukset pilotoitu keväällä ja hanke saanut rahoituksen Nuorten vision luontotuokiot pidetty keväällä (6 kpl) 	<ul style="list-style-type: none"> Veden matkassa -luontotuokiot 3 kpl (Hämeenlinna, Loppi ja Hausjärvi) Muovitutkimukset: 10 kpl Nuorten visio: 6 kpl luontotuokioita 	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärät Nuorten vision luontotuokioihin osallistunut n. 60 oppilasta
<p>Yläkoululaisten opetus</p> <ul style="list-style-type: none"> 4H metsäpäivät Ahvenistolla Kaurialan 8 lk tutustumispäivä VVK:ssa 	<ul style="list-style-type: none"> oman vesistön merkityksen ja arvon oivaltaminen uusien tietojen ja taitojen omaksuminen Vanajavesikeskuksen toimintaan tutustuminen Metsäpäivät 4.-5.-9. Kaurialan tutustumispäivä siirtynyt vuoteen 2025 	<ul style="list-style-type: none"> metsäpäivät 2 kpl tutustumispäivä 1 kpl 	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärät Metsäpäivät 450 oppilasta
<p>Perhetapahtumat</p> <ul style="list-style-type: none"> Lasten taidefestivaali Hippalot 1-4.8.2024, teemana tiede MLL pilkkipäivä litalassa 17.3. Solvikin pilkkipäivä 9.3. Suruttoman pilkkipäivä 17.2. Kehitysvammaisten onkipäivä Evon siivoustalkoot ja kalastustapahtuma Virtavesitalkoot Kutalanjoella 	<ul style="list-style-type: none"> vahvistaa lasten luontosuhdetta itse kokeilemalla, keksimällä ja tutkimalla Hippaloilla 3 työpajaa Pilkkipäivät ja kehitysvammaisten onkipäivä toteutuneet osana Kalan lumoissa -hanketta. Lisäksi Lopen pilkkipäivä 24.3. Evon talkoot eivät toteutuneet osallistujakadon vuoksi Virtavesivesitalkoot suunnitella keväälle 2025 	<ul style="list-style-type: none"> työpajojen järjestäminen tilaisuuden järjestely, rahoitus 	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärät Hippaloiden työpajoihin osallistunut 24 lasta ja 20 aikuista Pilkki- ja onkipäivissä yhteensä satoja osallistujia
<p>Toisen asteen yhteistyö</p> <ul style="list-style-type: none"> Lammin lukion ympäristölinja 	<ul style="list-style-type: none"> uusien tietojen ja taitojen omaksuminen Yhteistyöstä sovitaan vuonna 2025 	<ul style="list-style-type: none"> luennot tai työpajat maastopäivät 	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärät
<p>Opettajien täydennyskoulutus</p> <ul style="list-style-type: none"> Kestävä koulu -koulutuspäivä 6.5. 	<ul style="list-style-type: none"> hyvien käytänteiden välittäminen ajankohtaisten menetelmien esittely Toteutunut 	<ul style="list-style-type: none"> luennot tai työpajat 	<ul style="list-style-type: none"> palaute osallistujamäärät
<p>Laite- ja materiaali-investoinnit Suomalaisuuden säätiön lahjoitus 10 000 €</p>	<ul style="list-style-type: none"> ympäristökasvatustyön tukeminen Kalastusvälineiden, planktonhaavien ja mikroskoopin hankinta 	<ul style="list-style-type: none"> mikroskooppi pilkkionget ym. hankkeiden omarahoitus 	<ul style="list-style-type: none"> raportointi vuoden lopussa

Kuva: Hauhon Nuorten vision maastopäivinä tutkittiin rannan eliöstöä. Kuva Niko Vastamäki.

e. viestintä

vastuuhenkilöt Mika S ja Heidi K

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Lyhytelokuvat	Eri teemaisia lyhytelokuvia mahdollisuuksien mukaan Ei suunniteltuja lyhytelokuvia.	<ul style="list-style-type: none"> elokuvien suunnittelu ja kuvaus sekä editointi 	palaute
Juttujen kirjoittaminen ja ohjelmaideat mediaille (Radio ja tv, lehdet)	<p>tiedottaa ajankohtaisista asioista Vanajavesi-työssä ja vahvistaa yhteistyötä</p> <ul style="list-style-type: none"> Hämeen Sanomien Vanajavesi -aukeama kaksi kertaa vuodessa HäSan vesistöteemainen aukeama ilmestyi keväällä. YLE Hämeen tiivis yhteydenpito; mm. hyytelösammaleläin YLE Hämeen 2 pvn lähetys Teuron- ja Puujoelta, aiheena ennallistaminen ja vieraslajit Häsan vesistöteemainen aukeama ilmestyi syksyllä Ympäristöinvestointiteemainen YLE Radio Suomi -lähetys 	<ul style="list-style-type: none"> yhteistyö toimijoiden kanssa omat artikkelit 	medianäkyvyys

Uutiskirjeet	Tiedottaa Vanajavesikeskuksen ajan-kohtaisista asioista. 3 uutiskirjettä	<ul style="list-style-type: none"> • uutiskirjeiden laadinta • jakelun päivitys 	
WWW-sivut <ul style="list-style-type: none"> • lahjoitussivustokokonaisuus 	Tuotetaan tavoitettavaa ja hyödyllistä tietoa. Tiedotetaan sopivilta osin muiden toimijoiden vesistö- ja ympäristöhoitotoiminnasta. Vanajavesikeskuksen internet-sivuilla 27 513 kävijää. Suosituimmat sivut olivat Hämeen avantouintipaikat, Vanajavesikeskuksen aloitussivu, hyytelösammaleläin, kalapaikkaopas, retki- luistelupaikat, avustukset sekä yhteystiedot	<ul style="list-style-type: none"> • Verkkosivujen päivittäminen • Aineiston tuottaminen (kuvat, tekstit) 	<ul style="list-style-type: none"> • palaute • kävijämäärät
Sosiaalinen media: Facebook, Instagram ja Twitter	<ul style="list-style-type: none"> • Tuotetaan tavoitettavaa ja hyödyllistä tietoa. • Ohjataan kävijöitä www-sivuille • Tiedotetaan sopivilta osin muiden toimijoiden vesistö- ja ympäristöhoitotoiminnasta. • Instagramin aktivointi 68 Facebook-päivitystä ja 20 instagram-päivitystä	<ul style="list-style-type: none"> • sisällön tuottaminen • sivuston boostaus 	<ul style="list-style-type: none"> • Tykkääjien määrä. • Artikkelien leviäminen.
Sähköisen kalapaikkaoppaan ylläpitäminen	<ul style="list-style-type: none"> • vapaa-ajan kalastuksen lisääminen alueella • tiedon ja palvelujen kerääminen yhteen Kalapaikkaopas pidetty ajan tasalla lupatietojen ja kalastuspalveluiden osalta	ylläpito ja päivitys	<ul style="list-style-type: none"> • palaute
Vieraslajitiedotus	Tiedotetaan Vanajaveden alueen rantojen vieraslajeista, mm. isosorsimosta ja hyytelösammaleläimestä Aktiivista tiedottamista eri kanavissa. Isosorsimo-webinaari 16.5.	verkkoviestinnän, tapahtumien ja median kautta	näkyvyys

Hausjärven Vuolteenkosken padolle suunnitellut kalankulkua mahdollistavat muutostyöt vaativat Aluehallintoviraston vesiluvan. Lupahakemusta laadittaessa tehtiin yhteistyötä Hausjärven kunnan kanssa. (Huomaa kuvassa myös isosorsimolautta) Kuva Suvi Mäkelä

f. palvelut

vastuu: Tiimi

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Virtaamamittari, YSI-happimittari, ja muut maastovälineet	<ul style="list-style-type: none"> • tarjota yhteistyöverkostolle mahdollisuus lainata virtaamamittaria ja muita hankittuja vesienhoitovälineitä; • laaditaan VVK:n lainaamista välineistä yhteenveto www-sivuille • saada lisää tietoa vesien tilasta <p>Virtaama- ja YSI-mittari ovat olleet usein lainassa useilla eri suojeluyhdistyksillä.</p> <p>Isosorsimon poistoon sopivien talkovälineiden lainaus mm. Matkolammen S.y.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tiedotus • raportointi 	<ul style="list-style-type: none"> • palaute • lainausmäärät • maksatushakemuksen hyväksyminen • medianäkyvyys
Onni-Monnin keikkakalenteri	Onni-Monni esiintyy yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa ilman VVK-tiimin tukea.	<ul style="list-style-type: none"> • Onni-puku lainataan käyttöön 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilaisuuksien lukumäärä ja Onnia tapaamassa käyneen yleisön määrä.

Maksulliset palvelut	<p>Tehdään pienimuotoisia, Vanajavesikeskuksen toimintaan liittyviä vesienhoitoalan palveluja, joista saadaan maksu (esim. asiantuntija-artikkelien kirjoittaminen, luontokerhon vetäminen)</p> <p>HAM ELYlle toimitettu vesistötarkkailun loppuraportti Ansionjärven kunnostusten vaikutuksista.</p> <p>Tilaustyöt Hämeenlinnan kaupungin Koululaisten muovitutkimukset- ja Kestävän tulevaisuuden opinpolkuhankkeissa, Koulutuskeskus Tavastian Leader Aulanko (Laulanko) -hankkeessa.</p>	<p>pienimuotoisesti, mahdollisuuksien ja työtilanteen mukaan</p>	<p>taloudellinen tuotto suhteessa työmäärään; saatu palaute työstä</p>
----------------------	--	--	--

III VANAJAVEDEN HOIDON JATKUVUUDEN TURVAAMINEN

a) uusien hankkeiden valmistelu

vastuhenkilö Eeva E.

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Ympäristökasvatustyöhön uusia avauksia	<p>Viritetään uudenlaista ympäristökasvatustyötä</p> <ul style="list-style-type: none"> Lähikalaa lasten lautasille II-hakemus Pohjois-Savon ELYlle Lähiluonnon ihmeitä Etelä-Hämeessä -hakemus EMO ry:lle <p>Molemmat hankkeet saaneet rahoituksen</p>	<ul style="list-style-type: none"> uuden hankesuunnitelman laadinta hanketukirahoituksen haku 	<p>rahoituksen hankinnassa onnistuminen</p>
Vanajaveden vesiperinnön jäljillä –hanke tai muu Vanajaveden laakson kehittämishanke	<ul style="list-style-type: none"> Vanajaveden laakson kansallismaisen houkuttelevuuden vahvistaminen Saada rahoitus hankkeelle <p>Ei tarvittavia toimenpiteitä</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hankesuunnittelu Rahoituksen hakeminen uudelleen 	<ul style="list-style-type: none"> Onnistuminen rahoituksen hankinnassa
Muiden toimijoiden hankeaihioiden kehittäminen	<p>Tuetaan kumppaneita hankeaihioiden kehittämisessä</p> <p>Metsäkeskus – Vesijärvi- Vanajavesi – yhteishanke sai rahoituksen ja aloitti toiminnan.</p>	<p>Asiantuntija-apu</p>	
Teuronjoen-Puujoen hankkokonaisuuden vahvistaminen	<p>Avustetaan muita toimijoita hakemaan rahoitusta Teuronjoen ja Puujoen kalatiekohteiden toteutukselle</p> <p>Nousu-ohjelman hyödyntäminen kalatiehankkeissa. Kuntien avustaminen rahoituksen ja lupien hakemisessa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> hankesuunnittelu rahoituksen hakeminen osahankkeiden käynnistäminen sidosryhmäyhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Onnistuminen rahoituksen hankinnassa <p>Hankkeen onnistunut aloitus</p>
Lintuvesien hoidon ja kunnostuksen jatkohankkeen valmistelu	<p>Haetaan rahoitusta Iloiset linnut rannoille 3 -hankkeelle, joka vahvistaa hyvin aloitettua lintuvesien kunnostamisen osaamista ja sopii vuosien 2021-2027 Lintuvesien kunnostuksen ja hoidon rahoitusohjelmaan (YM & MMM) Järjestö-HELMistä</p>	<ul style="list-style-type: none"> hankesuunnittelu 	<ul style="list-style-type: none"> Onnistuminen rahoituksen hankinnassa

	Rahoituspäätös myönteinen; vain osa toimista rahoituskelpoisia		
Isosorsimon torjuntahankkeen suunnittelu <ul style="list-style-type: none"> pitkän aikavälin tavoite 	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö KVVY:n, Pyhäjärvi-instituutin ja LuVY:n kanssa Saatu isosorsimo-rahoitus eduskunnan joululahjarahana 2023 3 v. käyttöajalla.	<ul style="list-style-type: none"> hankesuunnittelu 	<ul style="list-style-type: none"> Onnistuminen rahoituksen hankinnassa

Pienimmät vesien ötökät näkyvät parhaiten munamikroskoopilla, joka siirtää kuvan tabletille. Kuva Niko Vastamäki.

b) varainhankinta ja kumppanuusyhteistyö

vastuhenkilö Eeva E.

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Kuntarahoittajayhteistyö <ul style="list-style-type: none"> lisärahoituksen haku: kuntakiertue pj & vpj & hallitusjäsenet 	<ul style="list-style-type: none"> vahva tuki toiminnalle kunnista jatkuu win-win-yhteistyö seuraava rahoituskausi korotetulla rahoituksella Kuluva vuosi viiden kunnan osalta jo korotetulla rahoituksella.	<ul style="list-style-type: none"> toteutetaan toimenpiteitä eri kuntien alueella kuntarahoittajien laskutus Kontaktointi 	<ul style="list-style-type: none"> kunnilta saatu palaute onnistuminen win-win-yhteistyön luomisessa

<p>Muu rahoitus: olemassa olevien säätiöiden kytkentä, muiden taloudellista tukea tuovien yhteistyömallien kehittäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rahoituksen hankinta • yhteistyöverkoston vahvistaminen ja laajentaminen • näkyvyys • luodaan hyviä yhteistyösuhteita muihin alueella toimiviin säätiöihin sekä muihin toimijoihin varsinkin LBAYS, Vesijärvisäätiö <p>Yhteishanke Vesijärvisäätiön kanssa käynnissä</p>	<p>yhteydet relevantteihin säätiöihin ja kumppaneihin, yhteistyöneuvottelut</p>	<p>saadun muun rahoituksen määrä, onnistuminen win-win-yhteistyön luomisessa</p>
--	--	---	--

Kuva:Valkeakosken Helmuntien lumenkaatopaikan sulamisvesille suunniteltiin ja toteutettiin vesiensuojelurakenteita osana Vauhtia Vesienhoitoon III -hanketta.

Yhteistyö pääyhteistyökumppaneiden kanssa

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
<p>Yhteistyö pääyhteistyökumppaneiden kanssa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vahva tuki toiminnalle kumppaneilta jatkuu • win-win-yhteistyö • kaikkien kumppaneiden kanssa toteutetaan sovittuja toimenpiteitä (tavoitteena tasapaino käytettävissä olevien resurssien suhteen ja kumppaneiden tasapuolinen kohtelu) 	<p>rahoitusneuvottelut jatkosta; panostetaan siihen, että kumppanit saavat aiempaa enemmän näkyvyyttä</p>	<p>kumppaneilta saatu palaute, onnistuminen win-win-yhteistyön luomisessa</p>
<p>Hämeen Sanomat Oy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vanajavesi-liite • ilmaiset ilmoitukset 	<p>Vanajavesi-liitteen ideointi ja osittainen sisällön tuotanto</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • muut toimenpiteet sovitaan tarkemmin vuoden mittaan Vanajavesi-aukeamat HäSassa 7.5. ja 1.10.		
Etelä-Hämeen Osuuspankki	toimenpiteet sovitaan tarkemmin vuoden mittaan		
Hämeenlinnan Osuusmeijeri	mahdolliset toimenpiteet sovitaan tarkemmin vuoden mittaan		
HS-Vesi Oy	toimenpiteet sovitaan tarkemmin vuoden mittaan		
Tervakoski Oy, delfortgroup AG	toimenpiteet sovitaan tarkemmin vuoden mittaan Tervajoen maastokatselmus 19.3. ja siihen liittyvä raportointi Esiintyminen TervaFestissä 15.6.		
HAMK	<ul style="list-style-type: none"> • Suunta luontoon –yhteistyö HAMK Smartin kanssa • luennot kestävän kehityksen opiskelijoille • Opitaan lisää ojista-hankeyhteistyö Aktiivinen yhteistyö jatkuu Luennot ja maastokäynti monimuotoisuusteemasta Lepaan opiskelijoille 9.10.	hankkeiden toimien toteuttaminen	
Koulutuskuntayhtymä Tavastia	toimenpiteet sovitaan tarkemmin vuoden mittaan; Lammin lukio luonnontieteellinen painotus Yhteistyö Aulangon kehittämissessä (Laulanko-hanke)		
Osuuskunta Hämeenmaa	Panostus suunnataan ympäristökasvatustyöhön		

IV TALOUSHALLINTO JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

vastuu Eeva E., Päivi L ja muut

Tehtävä	Tavoitteet	Panokset	Mittarit
Vanajavesisäätiön hallituksen työskentely	<ul style="list-style-type: none"> • Hallitus ohjaa säätiön toimintaa viisaasti, sujuvasti ja hyvässä hengessä • Vanajavesikeskuksen toimintaedellytyksistä huolehtiminen ja niiden vahvistaminen • Vanajavesikeskuksen toiminta on tuloksellista ja vaikuttavaa. Kokoukset ok	<ul style="list-style-type: none"> • säätiön hallituksen kokousten valmistelu ja toteutus, kokouksia 4-5 kpl/v • säätiön vuoden 2022 toimintakertomuksen laadinta • säätiön toiminta- ja rahoitussuunnitelman laadinta vuodelle 2023 	hallituksen työskentelyn viisuus, sujuvuus ja yhteishenki
Talouteen liittyvät lakisääteiset raportit ja selvitykset	Säätiön taloutta ja muuta toimintaa hoidetaan vastuullisesti, luotettavasti ja moitteettomasti. Tilintarkastus ja raportoinnit ok	<ul style="list-style-type: none"> • tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinta (yhteistyö Gallant Oy) • tilintarkastus • vuosiselvitys 2023 säätiörekisterille 	<ul style="list-style-type: none"> • palaute tilintarkastajalta • mahdollinen palaute säätiörekisteriltä

Neuvottelukunnan työskentely	Arvovaltainen neuvottelukunta, joka koostuu korkean tason asiantuntijoista ja visionääreistä, tuo Vanajavesityöhön kokemuksensa, näkemysensä ja arvokasta asiantuntemustaan yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. Tapaaminen 6.9. Hämeen Linnassa, kokouksen jälkeen isosorsimotalkoot Linnan rannassa.	säätiön neuvottelukunnan kokouksien järjestäminen 1 kertaa/v	toiminnan sujuvuus ja yhteishenki; saatu palaute
Vauhtia vesistöinvestointeihin -hankkeen koordinaointi, raportointi, talouden seuranta ja maksatukset	Hankkeen koordinaointi, hallinnointi ja raportointi sujuu. Maksatushakemus 8/24	<ul style="list-style-type: none"> ohjausryhmä 2 kertaa kululaskelmien toimittaminen HAMKille ja hankkeen koordinaointi laskelmien laadinta maksatusaikataulu: 6/24 	<ul style="list-style-type: none"> palaute ohjausryhmältä määräaikaisten mukaisesti toimiminen maksatusten hyväksyntä ongelmitta
Muiden hankkeiden ja ELY:n avustusten haku- ja maksatus- sekä raportointityöt	Tuottaa tarvittavat suunnitelmat, raportit ja muu dokumentointi hankkeiden hakemista ja maksatusta silmällä pitäen. Aikataulujen mukaisesti.	Hankkeiden raportointi ja maksatushakemusten laadinta; uusien hanketukiavustusten haku ELYistä	<ul style="list-style-type: none"> Onnistuneet hakemukset ja rahoituspäätökset Kulujen hyväksyntä maksatuksessa
Väliaikaisrahoituksen hankinta	pyydetään tarvittaessa väliaikaisrahoitusta Hämeenlinnan kaupungilta Ei tarvetta	<ul style="list-style-type: none"> ei tarvittu vuonna 2024 	<ul style="list-style-type: none"> väliaikaisrahoituksen järjestäminen
Koko VVK:n toiminnan suunnittelu, johtaminen ja raportointi (EE)	VVK toimii strategisesti, tuloksettaasti ja tehokkaasti. Ok	<ul style="list-style-type: none"> hallituksen päätösten toimeenpano ja muu strategian toteuttaminen VVK vuosiraportin 2023 laadinta VVK vuosisuunnitelman 2024 laadinta talousseuranta ja -ohjaus tiimin vetäminen ja muu esimiestyö 	<ul style="list-style-type: none"> toiminnan tuloksekkuus ja tehokkuus raporttien selkeys ja käyttökelpoisuus, niiden laadinnan kustannustehokkuus työyhteisön toimivuus
Vanajavesikeskuksen tiimipalaverit Yhteydet Vanajavesikeskuksen asiantuntijaryhmiin ja sidosryhmiin <ul style="list-style-type: none"> Kuntayhdyskunnat VVK:n vesijaosto Hämeen ELY-keskus Hämeen liitto HAMK Hämeenlinnan kaupunki 	<ul style="list-style-type: none"> Toimielimet ja ryhmät kokoontuvat sovituissa aikatauluissa, kokoukset ovat hyvin järjesteltyjä ja valmisteltuja sekä sisältäen mielenkiintoisia. Tarvittavat asiakirjat (kutsut, asialistat, muistiot/pöytäkirjat) tuotetaan ajoissa ja tarvittavassa laajuudessa. Yhteydenpito on luontevaa ja keskustelevaa sekä idearikasta. Tieto ja ajatukset kulkevat molempiin suuntiin. <p>Kokouksia: Vesijaosto 4 kokousta ja retki, kaksi VVK-ELY-palaveria.</p> <p>Kuntayhdyskunnat kokoontuivat toimistolla 3.10.</p>	Kokousten järjestelyvastuu: <ul style="list-style-type: none"> Kuntayhdyskunnat tapaukset 1 kerta vuodessa Vesijaoston kokoukset n. 2-3 kk välein, maastoretkeily kerran vuodessa Hämeen ELY-keskuksen yhteistyökokoukset n. 2-3 kk välein 	Toteutuneet kokoukset ja niiden dokumentointi <ul style="list-style-type: none"> Kokouksiin osallistuvien henkilöiden panos (läsnäolo, osallistuminen keskusteluun)

	<p>Yhteydenpito Hämeen liiton, HAMK:in ja Hämeenlinnan kaupungin (erityisesti kasvatustoimi, ympäristötoimi) kanssa</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Vertaistuki vesienhoito-organisaatioita suunnitteleville toimijoille 	<ul style="list-style-type: none"> • Annamme kokemukseen perustuvaa vertaistukea ja neuvoja toimijoille, jotka suunnittelevat vesienhoito-organisaatioiden perustamista 	<ul style="list-style-type: none"> • ohjausryhmiin ja kehityspalaveriin osallistuminen 	<ul style="list-style-type: none"> • kokemustemme hyödyllisyys muille toimijoille
<p>Vuokra, vakuutukset, työterveys, atk- ja puhelinyhteydet ym. (Päivi)</p>	<p>Toimitilat ovat tarkoituksenmukaiset ja työntekijöillä on käytössä tarvittavat työvälineet. Työterveyshuolto toimii ja vakuutukset kattavat riittävän hyvin.</p> <p>Ok</p> <p>Sannin huone alivuokrattu Kirsi Roosille/Hämeen virkistysalueyhdistykselle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • yhteydenpito palveluntarjoajiin tarvittaessa • ylläpidetään olemassa olevat olosuhteet 	<ul style="list-style-type: none"> • toimitilojen ja työkalujen toimivuus
<p>Laskutus, laskujen maksu, palkkojen maksu, kirjanpito ym. (Päivi)</p>	<p>Rahaliikenne sujuu niin kuin pitääkin. Kehitetään taloushallintoa muuttuvia tarpeita vastaavaksi.</p> <p>Tehty sopimus Hämeen Setlementti ry:n kanssa kirjanpidon ja palkanlaskennan hoitamisesta ja aloitettu perehtyminen Netvisor-kirjanpito-ohjelmaan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • oma laskutus ja laskujen maksu • Gallant Oy: palkanmaksu ja kirjanpito vuoden 2024 loppuun 	<ul style="list-style-type: none"> • laskujen maksu ja laskutus oikea-aikaisesti • palkanmaksun sujuvuus
<p>Tiimin työhyvinvointi: koulutus, virkistys</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hyvä jaksamistaso kaikilla tiimin jäsenillä • ei liikaa ylitöitä • kaikilla mahdollisuus oppia uutta <p>Pikkujoulut 2023 pidetty Rovaniemellä kesäkuussa 2024. Pikkujoulut 2024 Tuulos-Rievällä joulukuussa 2024. Lintuvesikoulutus Kuopiossa Paikkatietokoulutusta toimistolla kahtena aamupäivänä.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • viikkoliikunta mahdollisuuksien mukaan, retki, virkistystilaisuudet, TET-jaksot, kouluttautumismahdollisuudet, lounassetelit, lehtitilaukset, työtilojen viihtyisyys 	<ul style="list-style-type: none"> • sairauspoissaolot • ylityötunnit • jaksamistaso • työyhteisön henki • koulutuspäivien lkm • kivojen retkien tuntimäärä
<p>Rekrytointi</p>	<p>Jos resurssit sen sallivat, rekrytoidaan osaavia työntekijöitä, joilla on asenne kohdallaan.</p> <p>Ilona Vuorinen Harjoittelija Niko Vastamäki Kesätyöntekijä Aija Aakula Paikkatietotyöntekijä Tuomas Miettinen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • mahdolliset rekrytointihaut ja haastattelut • perehdytys 	<ul style="list-style-type: none"> • rekrytoitujen lkm • uusien työntekijöiden osaavuus, aikaansaavuus ja asenne

Kuva: Miemalan laitumella pystyttiin seuraamaan myös isosorsimon maistuvuutta rehukasvina. Lampaat söivät isosorsimoa sen jälkeen kun jättipalsamit ja muut maistuvammat kasvit oli pääosin syöty. Kuva: Ilona Vuorinen